

Forholdstalsvalgmaaden, og i 1879—80 kommer Berg, Hørup og H. P. Andersen med det samme Forslag. I 1887 og 1888 møder Berg med Forslaget om Valgret for enhver uberygtet Mand og Kvinde, som ved sidste Skatteligning har været ansat til at betale Skat til og paa den Tid, Valglisten affattes, er bosat i den paagældende Kommune, altsaa ogsaa et yderst frisindet Forslag. Med Hensyn til Fattighjælp hedder det i Bergs Forslag, at man ikke maa nyde eller i de sidste 12 Maaneder før Valglisternes Affattelse have nydt Understøttelse af Fattigvæsenet, som ikke er enten eftergivet eller tilbagebetalt. Her staar kun et Aar, i den højtærede Ministers Forslag staar der 5 Aar, det er Forskellen paa det oprindelige Venstre og det Venstre, der nu sejler frem under den højtærede Indenrigsministers Førerskab. Berg foreslaar for øvrigt ogsaa paa det Tidspunkt skriftlig og hemmelig Afstemning, som den højtærede Indenrigsminister nu vil halvvejs ophæve ved sit Forslag om, at man kan skrive Navne. Afdøde Christen Berg udtaler ved første Behandling, at han gerne vilde gaa endnu videre end dette Forslag, hvis man fra anden Side vilde gaa med dertil, altsaa Berg var endnu mere frisindet og kunde sikkert være gaaet med til det Forslag, som vi her fremsætter, men som den højtærede Indenrigsminister nu gaar imod.

I 1888—89 kommer Bergs Forslag igen med væsentlig de samme Bestemmelser: Skat for det Aar, i hvilket Valget foregaar; det vilde altsaa i mange Tilfælde blive endnu mindre end det, vi foreslaar, det behøver ikke, hvis Valget foregaar i Begyndelsen af Aaret, at betyde andet, end at Skatten for eet Kvartal eller højest to skal være betalt. Berg udtaler ved første Behandling, at de Bønder, der i 1870 stemte mod hans Forslag om almindelig kommunal Valgret, er borte, og de er borte, siger han, fordi de ikke var med i den Ligheds- og Frihedstanke, som ligger til Grund for almindelig kommunal Valgret. Bare nu ikke den højtærede Indenrigsministers Bønder ogsaa er borte, naar han er gaaet imod dette frisindede Forslag.

I 1889—90 indbringes det samme Forslag af Berg, J. C. Christensen, Korsgaard, Anders Nielsen, Enevold Sørensen og en Række andre Mænd, det er hele den daværende Bergske Gruppe, der indbringer Forslaget. I 1890—91 samme Forslag. 1893—94 forelægger J. K. Lauridsen og Poul Christensen Forslaget og indfører Forholdstalsvalg i det, men med Valgret kun for Mænd, ikke for Kvinder; Kravet med Hensyn til Skattebetaling og Bopæl er eet

Aar, og Fattighjælps Virkning er ogsaa et Aar. Det er altsaa hele Tiden mere frisindet end det, den højtærede Indenrigsminister nu foreslaar. I 1894—95 kommer Lauridsen og Poul Christensen, i 1897—98 kommer Socialdemokraterne med et lignende Forslag, og i 1898—99 fremsatte det store Venstrereformparti, som da var dannet, ved Poul Christensen, Mølgaard-Nielsen, Ole Olsen og Trier et Forslag, hvorefter Skat for det Aar, i hvilket Valget foretoges, og det, at man havde holdt sig fri for Fattighjælp i de sidste 12 Maaneder før Valglisternes Affattelse, skulde være gældende Norm for Adgang til Valg. Det er hele Tiden saaledes, at Venstre var mere frisindet, end den højtærede Minister og hans Parti er nu.

Endnu den 13. Februar 1901, altsaa lige inden Systemskiftet, vedtages et Lovforslag ved tredje Behandling i Folketinget med Bestemmelsen om, at man maa have været ansat til at udrede Skat i det Aar eller maa have udredt Bidrag i det Aar — det er en mildere Form end den, som tidligere har været anvendt — og der føjes saa til: Det være sig i Penge, Naturalier eller Arbejde. Thi det er en Kendsgerning, at i den Tid var det ret almindeligt, at Husmændene udførte Pligtarbejde, f. Eks. 3 Dages Arbejde paa Vejene, som de foretog sig i Tider, da de ikke havde andet at bestille, og saa betragtedes det som en Skat og betragtedes som noget, der gav dem Adgang til Valg. Det er en meget mildere Form end den, det nuværende Regeringsparti kan gaa med til. Og hvad Fattighjælpen angik, var det de sidste 12 Maaneder, de skulde holde sig fri.

Det er før Systemskiftet. Men aldrig saa snart kommer Systemskiftet, før Piben faar en anden Lyd. Det er en kendt Sag, at Venstres første Konseilspræsident, Deuntzer, sagde i sin Programtale i Kongens Have, at man vilde fremkomme med Forslag om kommunal Valgret, og dette Forslag fremkom den 11. November 1903; men da er det allerede en helt anden Ting. Da har Venstre Ministeriet, men de bruger det daarligt. Nu er det ikke længere de 12 Maaneders Fattighjælp, der tales om, men uden Skaansel er det enhver Fattighjælp, som ikke enten er eftergivet eller tilbagebetalt. Det er den haarde Haand, der øjeblikkelig kommer frem, saa snart Venstre faar Ansvar og kommer til Magten. Der er dog endnu en lille Bestemmelse, som tyder paa et vist Frisind, og som vi har optaget i vort Lovforslag her, og som siger, at den, som har Ophold to